

Raadsvoorstel 2012/ 18310

Onderwerp Spreektijden Raadsplein

Portefeuillehouder Th.L.N. Weterings
Steller jaap baars
Seniorenconvent 16 februari 2012
Raadsvergadering

1. Samenvatting

Wat willen we bereiken?

Een van de centrale doelstellingen van de vergaderingen van het Raadsplein is het bevorderen van het inhoudelijke politieke debat op hoofdlijnen. Het gebruik van spreektijden zien we daarbij als een belangrijk middel. Vanaf september 2011 hebben we nieuwe werkwijzen met betrekking tot spreektijden en ook debatmicrofoons beproefd.

Aanleiding voor de proef was gelegen in de volgende onderwerpen.

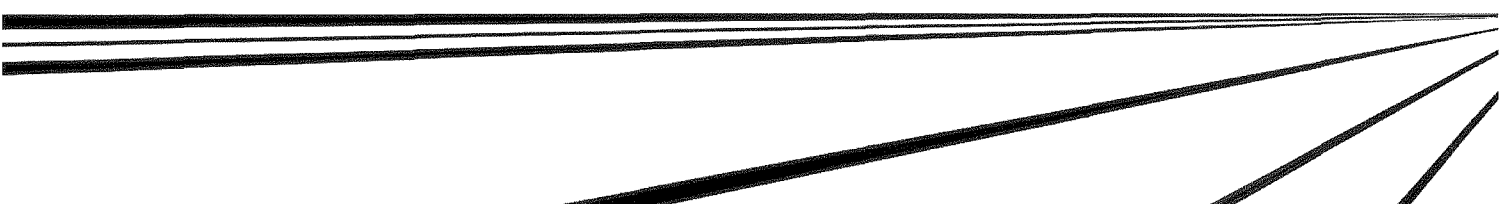
- 1- Spreektijden geven zetelverdeling niet goed weer.
- 2- Kleine fracties hebben weinig spreektijd (minder dan insprekers).
- 3- Tijd van de insprekers gaat ten koste van toegedeelde spreektijd.
- 4- Spreektijden worden overschreden.
- 5- Sessies zijn "overhoor de wethouder".
- 6- College is vaak langer dan de toebedeelde spreektijd aan het woord.
- 7- Er is weinig sprake van politiek debat.

De ervaringen die in het afgelopen half jaar zijn opgedaan zijn geëvalueerd in een bespreking tussen de leden van de Werkgroep Werkwijzen Raad, het Presidium en de sessievoorzitters en zijn tevens besproken in het Seniorenconvent. In deze besprekingen is gebleken dat de resultaten van de proef positief zijn en de verwachtingen zelfs overtreffen. Het seniorenconvent stelt u om die reden voor om de beproefde werkwijzen voortaan als de reguliere werkwijzen van het Raadsplein te laten gelden.

Uit de opgedane ervaringen komen tevens enkele aanvullende werkwijzen voort die u tevens worden voorgelegd.

Wat gaan we daarvoor doen?

In bijlage I vindt u de werkwijzen die we hebben beproefd en nu tot definitieve werkwijzen van het Raadsplein willen maken.

*Uit de opgedane ervaringen in het afgelopen half jaar wordt voorgesteld om tevens tot de volgende aanvullingen **te besluiten**:*

- 1 Voor verschillende onderdelen van het vragenuur (art. 33 RvO) is het gebruik van het katheders en de interruptiemicrofoons tevens zeer geschikt. Deze dienen gebruikt te worden bij interpellaties, actualiteitsvragen, debatten over moties vreemd aan de orde van de dag en voorstellen tot het besteden van het onderzoeksbudget.
- 2 De portefeuillehouders dienen tevens stand aan de debatten deel te nemen. De colleegetafel wordt daarom met een spreekgedeelte uitgebreid.
- 3 Sessies kunnen voortaan ook als 'Sessie in debatvorm' worden georganiseerd. Sessies kunnen dan –alleen in de raadzaal- in de vorm van een debat met gebruik van katheders en interruptiemicrofoons worden ingepland. Dit biedt de optimale mogelijkheden voor debat in combinatie met parallele bijeenkomsten in sessies.
- 4 Voorzitters kunnen de eventueel resterende tijd benutten indien de vergadering dit wenst. Via een ordevoorstel van voorzitter of deelnemers kan de eventueel resterende tijd worden benut: dit is dus uitdrukkelijk geen vanzelfsprekendheid.
- 5 In de 2e termijn, van een raadsdebat of sessie in debatvorm, wordt alleen nog via de interruptiemicrofoons verder gedebatteerd.
- 6 Voor minder valide raadsleden dient altijd een uitwijkmogelijkheid ten aanzien van het gebruik van de interruptiemicrofoons mogelijk te zijn.
- 7 De schermen in de hal en in de vergaderzalen dienen optimaal benut te worden om eventueel voorkomende wijzigingen in de agenda voor en tijdens de vergaderingen weer te geven.

*Met betrekking tot de werkwijzen wordt voorgesteld om het volgende **te onderschrijven**:*

- 10 Het aantal interrupties in de eerste termijn is soms zo overweldigend dat de doelstelling van de eerste termijn (het naar voren brengen van een standpunt) onder druk komt te staan. Voorzitters zullen handhaven dat interrupties kort en bondig zijn; zij zullen tevens bewaken dat allen in de eerste termijn tot hun politieke statement (kunnen) komen.
- 11 Voorzitters zullen bij het verlenen van het woord tevens de fractie van de woordvoerder benoemen.
- 12 Toepassing van de vergaderregels moet door voorzitters uniform en strak toegepast worden. Ten behoeve hiervan wordt op regelmatige basis 1-op-1 feedback op grond van waargenomen uitvoering van de vergaderingen verzorgd.
- 13 Het gezag van de voorzitter verdient een duidelijker, meer vanzelfsprekend door de vergadering gedragen uitgangspunt te zijn. De vergadering steunt de voorzitter bij het handhaven van de spelregels en de orde en spreekt de individuele leden daar ook op aan.

Wat mag het kosten?

Aan dit voorstel zijn geen nadere kosten of nieuwe investeringen verbonden.

Wie is daarvoor verantwoordelijk?

Het Seniorenconvent is verantwoordelijk voor het initiëren en activeren van verkenningen met nieuwe werkwijzen. Het Presidium is verantwoordelijk voor het organiseren van de Raadspleinen en het inzetten van passende werkvormen bij onderwerpen. De voorzitters zijn verantwoordelijk voor de orde van de vergaderingen en het faciliteren van debat. Al deze verantwoordelijkheden dienen de volksvertegenwoordigende rol van de raad te faciliteren.

Wanneer en hoe zal de raad over de voortgang worden geïnformeerd?

De voortgang is in de uitvoering van de vergaderingen zelf gelegen.

2. Voorstel

Op grond van het voorgaande besluit het Seniorenconvent de raad voor te stellen om:

- I Alle onderdelen uit de proef met spreektijden nu als reguliere werkwijzen van het Raadsplein toe te voegen:
  - a. De spreektijd per fractie en per zaal over de gehele avond berekenen.
  - b. De spreektijd van sprekers optellen bij de geagendeerde sessieduur.
  - c. De start en eindtijden van sessies aanpassen op basis van a. en b. en waar nodig pauzeblokken agenderen.
  - d. Het scherper sturen op spreektijden door de voorzitter, waarbij sprekers op tijd worden gewaarschuwd dat resterende spreektijd beperkt is.
  - e. Het agenderen van meer onderwerpen als raadsdebat.
  - f. Elk debat onderverdelen in spreektijden per fractie voor de eerste termijn en vrij debat in de tweede termijn.

- II Op grond van opgedane ervaringen gedurende het afgelopen half jaar als reguliere werkwijzen aan het raadsplein toe te voegen:
  1. Voor verschillende onderdelen van het vragenuur (art. 33 RvO) is het gebruik van het katheders en de interruptiemicrofoons tevens zeer geschikt. Deze dienen gebruikt te worden bij interpellaties, actualiteitsvragen, debatten over moties vreemd aan de orde van de dag en voorstellen tot het besteden van het onderzoeksbudget.
  2. De portefeuillehouders dienen tevens staand aan de debatten deel te nemen. De colleegetafel wordt daarom met een spreekgedeelte uitgebreid.
  3. Sessies kunnen voortaan ook als 'Sessie in debatvorm' worden georganiseerd. Sessies kunnen dan –alleen in de raadzaal- in de vorm van een debat worden ingepland.
  4. Voorzitters kunnen de eventueel resterende tijd benutten indien de vergadering dit wenst. Via een ordevoorstel van voorzitter of deelnemers kan de eventueel resterende tijd worden benut: dit is dus uitdrukkelijk geen vanzelfsprekendheid.
  5. In de 2e termijn, van een raadsdebat of sessie in debatvorm, wordt alleen nog via de interruptiemicrofoons verder gedebatteerd.
  6. Voor minder valide raadsleden dient altijd een uitwijkmogelijkheid ten aanzien van het gebruik van de interruptiemicrofoons aanwezig te zijn.
  7. De schermen in de hal en in de vergaderzalen dienen optimaal benut te worden om eventueel voorkomende wijzigingen in de agenda voor en tijdens de vergaderingen weer te geven.

- III Op korte termijn het Reglement van Orde te actualiseren en daarbij de besluiten onder I en II voor zover als relevant in het RvO op te nemen.

3. Uitwerking

Wat wilden we bereiken?

In de vergaderingen van het Raadsplein staat het politieke debat centraal als middel om de politiek-bestuurlijke besluitvorming vorm te geven.

Er is een aantal elementen dat daar sturing aan geeft en doelbewust is opgenomen in het vergaderstelsel dat wij Raadsplein noemen:

- De vergaderleiding is in handen van de voorzitter; de rol van de voorzitter is het bewaken van de orde.
- Elke bespreking verloopt in 2 termijnen. Hierdoor kan zowel het fractiestandpunt krachtig worden overgebracht in de 1e termijn, als ook wederzijds gereageerd worden op elkaars standpunt en het debat worden aangegaan, in de 2e termijn.
- De spreektijden worden van te voren verdeeld en toegekend aan de raadsfracties, die een eigen verantwoordelijkheid hebben in het eventueel herverdelen van hun eigen tijd. Hierdoor wordt geborgd dat de inbreng kernachtig zal zijn, maar tevens qua tijd recht kan doen aan het politieke gewicht dat een fractie daar zelf aan toekent.
- Het publiek in de raadzaal, de live-uitzending van het raadsplein op internet en de lokale omroep wordt gediend met een optimale presentatie van de politiek, de politieke standpunten en het debat voor de gemeenschap waarbij de partijen letterlijk hun gezicht laten zien.
- Het gebruik van interruptiemicrofoons geeft sturing op de levendigheid en de dynamiek van het debat. Het betekent letterlijk en figuurlijk dat raadsleden voor hun zaak gaan staan.

Wat hebben we daarmee bereikt?

Op 1 februari jl. hebben de WWR, het Presidium en de sessievoorzitters met elkaar besproken wat hun ervaringen met de proef zijn. Men ervaart de proef met spreektijden als geslaagd in zijn opzet en wenst structurele vastlegging van deze werkwijzen (bijlage 1). De ervaringen en nadere gedachtevorming uit deze bespreking is vervolgens in het Seniorenconvent doorgesproken. Hieruit zijn de aanvullende voorstellen geconcludeerd (besluitpunt II).

4. Ondertekening

Het Seniorenconvent van de raad van de gemeente Haarlemmermeer

De griffier

J. van der Rhee, B.Ha

De voorzitter

drs. Th.L.N. Weterings

Bijlage(n)

Samenvatting Voorstel Spreektijden op 1 A4, juni 2011

Bijlage I

Het voorstel Spreektijden Raadsplein van de WWR aan de Senioren op 1 A4

Neveneffecten / aandachtspunten huidige model van vergaderen en spreektijden:

- Spreektijden geven zetelverdeling niet goed weer.
- Kleine fracties weinig spreektijd (minder dan insprekers)
- Insprekers gaan ten koste van gedeelde spreektijd
- Spreektijden worden overschreden
- Sessies zijn *overhoor de wethouder*
- College langer dan toebedeelde spreektijd aan het woord
- Weinig politiek debat
- Inbreng (kleine) fracties verwacht |

Het voorstel van de WWR:

1. Spreektijd over gehele avond berekenen

Intekenen; om dit in banen te kunnen leiden moeten de fractie voorafgaand aan de raadsvergadering (woensdag) aangeven bij welke sessie hoeveel spreektijd gewenst is.

Partij	totaal	orde	inspr.	VVD	CDA	D66	HAP	PvdA	GL	Forza	TROTS	CU-SGP	SRH	College
Tijd	180	17	0	24	16	16	14	14	14	12	11	9	9	24

2. Tijd insprekers optellen bij sessieduur

Als er bijvoorbeeld drie insprekers zijn loopt de sessie een kwartier uit.

3. Start en eindtijden van sessies minder streng handhaven -> pauzeblokken

Om woordvoerders de kans te geven tussen sessies van vergaderzalen te laten wisselen is het in het nieuwe systeem nodig om pauzeblokken in te lassen.

4. Scherper sturen spreektijden door voorzitter (2/3 regel)

Het voorstel van de WWR geeft de fracties meer ruimte om op de voor hun belangrijke onderwerpen te spreken. Hiertegenover staat dat binnen de nieuwe regels de voorzitters scherper zullen sturen op de spreektijden.

5. Meer onderwerpen als raadsdebat agenderen

Naast een raadsdebat wordt geen andere sessie geagendeerd. Het raadsdebat maakt onderdeel uit van de plenaire vergadering en is geen reguliere sessie.

6. Elk raadsdebat onderverdelen in spreektijden en vrij debat

Door een deel spreektijden te verdelen en een deel vrij debat te plannen krijgen alle fracties de kans om het belangrijkste standpunt te presenteren en vervolgens ook in politiek debat te treden.

7. Interruptiemicrofoons en spreekgestoeltes

Om het debat te verlevendigen, voor de deelnemers, kijkers thuis en bezoekers, worden interruptiemicrofoons en / of spreekgestoelten geïntroduceerd in het debat.